

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ ПРИ
БОЛНИ СОСТОЈБИ НА ГЛУЖДОТ И СТАПАЛОТО КАЈ ВОЗРАСНИ

Член 1

Со ова упатство се пропишува медицинското згрижување на болни состојби на глуждот и стапалото кај возрасни преку практикување на медицина заснована на докази.

Член 2

Начинот на згрижување на болните состојби на глуждот и стапалото кај возрасни е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на медицинско згрижување на болните состојби на глуждот и стапалото кај возрасни по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на медицинското згрижување, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-6485/2

7 ноември 2012 година

Скопје

МИНИСТЕР

Никола Тодоров

БОЛНИ СОСТОЈБИ НА ГЛУЖДОТ И СТАПАЛОТО КАЈ ВОЗРАСНИ

МЗД Упатство
24.8.2009

- Болно стапало (Антериорна метатарзалгија)
- Стресна фрактура на метатарзални коски
- Morton-ово заболување
- Облитерантна артериосклероза
- Плантарен фасцитис
- Референци
- Следните нарушувања обично се детектираат лесно на база на возраста, локацијата на симптомите и рендгенографијата:
 - Freiberg-ова болест
 - Прекумерна навикуларна коска (os tibiale externum)
 - Рамно стапало (pes planovalgus).
- Hallux valgus

БОЛЕН ПРЕДЕН ДЕЛ НА СТАПАЛОТО (АНТЕРИОРНА МЕТАТАРЗАЛГИЈА)

- Болна состојба на втората и третата метатарзална глава предизвикана од колапс на трансверзалниот свод, ревматоидни артритис или остеоартритис на метатарзофалангеалните зглобови.
- Типично се јавува кај средовечни и постари лица, особено кај жени кои носат чевли со високи потпетици.
- Колапс на трансверзалниот свод предиспонира hallux valgus, прст како чекан и Morton-ова болест.
- Товарот може да се намали со метатарзална пречка. Јаки и пролонгирани симптоми, особено оние предизвикани од ревматоиден артритис може да се третираат со отстранување на метатарзалните глави (Hybinette-ова процедура)

СТРЕС ФРАКТУРА НА МЕТАТАРЗАЛНИ КОСКИ

- Предизвикана од пролонгиран невообичаен стрес и е типична за воени регрути.
- Фрактурата во почетокот не може да се види на рендгенографска снимка, но се покажува на магнетна резонанција (MRI). Радиографски, калус се појавува три недели после појавата на симптомите. Третманот се состои од времено намалување на стресот врз афектираното стапало.

MORTON-ОВА БОЛЕСТ

- Неурома на интердигиталната гранка, најчесто помеѓу третата и четвртата метатарзална глава.
- Болката се зголемува при тесни чевли и мануелна странична компресија на предниот дел на стапалото.

- Состојбата е најчеста кај средовечни жени .
- Третманот се состои од носење чевли со инсерирано метатарзално перниче за да го поткрепи трансверзалниот свод. Ако симптомите сè уште перзистираат, се прави обид со локални стероидни анестетички инјекции. Чевлите треба да се доволно комотни и да имаат ниска потпетица. Може да се земе предвид хируршка ексцизија на неуромот (ннд-**D**). Неизбежен несакан ефект на хируршкиот зафат е хипоестезија на интердигиталната регија.

ОБЛИТЕРАНТНА АРТЕРИОСКЛЕРОЗА

- Дистална артериска опструкција може да предизвика трпнење на табанот или болка при одење.

ПЛАНТАРЕН ФАСЦИТИС

- Види „Болка во петицата“.

Pentti Kallio Article ID: ebm00996 (020.050) © 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

- 1. EBM Guidelines, 24.8.2009, www.ebm-guidelines.com**
- 2. Упатството треба да се ажурира еднаш на 4 години.**
- 3. Предвидено е следно ажурирање до август 2013 година.**